

לגילאי על יסודי

DESIGN for יוצרים
CHANGE שינוי

יוצרים שינוי ב-15 שיעורים
העצמה וטיפוח יזמות ומעורבות
חברתית בקרב ילדים ונוער

רגע לפני שמתחילים מה זה "יוצרים שינוי"?

DESIGN for יוצרים CHANGE שינוי

"יוצרים שינוי" היא תכנית חינוכית בינלאומית, הפועלת בכ- 70 מדינות ופונה לאנשי חינוך המעוניינים לאפשר לתלמידיהם להיות יזמים אכפתיים ומעורבים בקהילה. התכנית פועלת בישראל זו השנה השישית, ומנוהלת על ידי עמותת רוח טובה ועל ידי מייסדת התכנית בישראל הגב' רותי סובל לוטנברג. "יוצרים שינוי" מומלצת ומלווה ע"י משרד החינוך.

מטרת התכנית היא לאפשר לכל ילדי ישראל להאמין ביכולתם להוביל שינוי חיובי בתחומים שמפריעים להם ורלוונטיים לעולם, תוצרי התהליך מתממשים בפרויקטים חברתיים, במגוון רחב של תחומים.

"יוצרים שינוי" מתאימה לילדים ובני נוער בכל גיל ובכל מסגרת חינוכית ומעניקה למורים ומנהלים כלים ושיטה מובנית, ליישום למידה מבוססת פרויקטים למען הקהילה (Service Project Based Learning), בארבעה שלבים פשוטים:

1. להרגיש

התלמידים מתחילים בלהרגיש מתבוננים בסביבה ומחליטים מה היו רוצים לשנות

2. לדמיין

ממשיכים בלדמיין פתרונות אפשריים לבעיה שנבחרה

3. לעשות

יוצאים לעשות וליצור את השינוי

4. לשתף

מתעדים את התהליך ולבסוף משתפים בתחרות ארצית, בה קבוצה אחת זוכה לייצג את ישראל בכנס הבינלאומי בחו"ל.

הכירו, באמצעות ווידאו קצר, את תכנית "יוצרים שינוי" ואת קירן ביר סת'י, מייסדת התכנית הבינלאומית והאישה שהצליחה להדביק את כל העולם בתכנית ובשפת ה" I CAN".

לפניכם הצעה לתכנית שנתית ליישום ארבעת שלבי "יוצרים שינוי":

לשתף

לעשות

לדמיין

להרגיש

*באתר תוכלו למצוא מערכי שיעור נוספים לכל שלב מהם תוכלו לבחור ולהתאים לצרכיכם.

מס' עמוד	לאיזה שלב בתכנית זה שייך?	נושא השיעור	חודש מומלץ להעברת השיעור	שם השיעור
8	להרגיש	הכרות עם "יוצרים שינוי"	אוקטובר	MIX&MATCH
13	להרגיש	טעימה מתהליך יוצרים שינוי ובניית פרופיל אישי	אוקטובר	האם אני תלמיד 10?
14	להרגיש	אמפתיה	אוקטובר	בתפירה אישית
15	להרגיש	איתור ומיפוי צרכים	אוקטובר	יעדים גלובאליים
18	להרגיש	איתור כישורים וכוחות + טיפוח ההון האנושי של הקבוצה	נובמבר	להשתמש בכישורי לטובת האחר
20	להרגיש	חשיבה עיצובית להבנת הצרכים	נובמבר	עננים של הבנה
21	להרגיש	ניתוח ממצאים	נובמבר	פה קבור הכלב
22	להרגיש	הגדרת בעיות	דצמבר	"מעיפים את החומה"
26	לדמיין	תרגול בחשיבה יצירתית	דצמבר	לראות את השינוי
27	לדמיין	בחירת המענה האידיאלי לבעיה	ינואר	סיעור מוחות
31	לעשות	יצירת דגם	פברואר	כמעט הדבר האמיתי
32	לעשות	הצגת הדגם	פברואר	שולחנות עגולים
יוצאים לשטח ויוצרים שינוי				
37	לשתף	רפלקציה ואיסוף חומרי התהליך	אפריל	קציר ויזואלי
38	לשתף	רפלקציה	אפריל	סולמות וחבלים
40	לשתף	איך לשתף ולעורר השראה	מאי	משתפים פעולה

הגשת מועמדות לתחרות הארצית של תכנית "יוצרים שינוי"

מושגי יסוד שילוו אתכם בתהליך

תודעת ה-I CAN

מטרת תהליך "יוצרים שינוי" היא לפתח אצל ילדים את תחושת המסוגלות והתודעה שהם יכולים ליצור שינוי. התהליך מצייד אותם בכלים שמסייעים להם להיות מודעים לעולם סביבם, מאפשר להם לפעול בהתאם לכישורים שלהם ומעצים אותם לעצב עתיד טוב יותר ובר קיימא - היום!

חשיבה עיצובית

חשיבה עיצובית היא שיטה מעשית ויצירתית לפתרון בעיות, מתוך נכונות ליצור תוצאה עתידית עדיפה. זוהי צורת חשיבה מוכוונת פתרון. תהליך חשיבה המתחיל ביעד (מצב עתידי משופר) במקום בפתרון בעיה ספציפית. תהליך של חשיבה עיצובית כולל צבירה ובניה של רעיונות, ללא הצבת גבולות במהלך שלב סיעור מוחות (brainstorming). "יוצרים שינוי" מבוססת על מתודות החשיבה העיצובית והעבודה בהתאם לכך מסייעת להגיע לפתרון המיטבי.

רפלקציה

רפלקציה היא היכולת לקשר בין החוויות השונות של האדם ולבחון אותן, כדי לקדם סכמות מנטליות מורכבות הקשורות זו בזו. זוהי פעילות אנושית חשובה, בה האדם מהרהר מחדש על ניסיונו, מעריך אותו, ולומד ממנו. הרפלקציה מאפשרת לנו ללמוד מתוך החוויה, לפתח מחשבה מקורית על החוויות ולהבין את עצמנו טוב יותר. למרות שזאת פעולה טבעית הנעשית רוב הזמן באופן בלתי מודע, ב"יוצרים שינוי" אנו במודע מקדישים זמן לרפלקציה כדי לאפשר לילדים להמשיג ולנסח דעות ותובנות שמתרגמות את מה שעשו לבעלות משמעות עבורם. התובנות המשמעותיות ביותר יגיעו את הילדים להמשך פעולה משמעותית.

תיעוד

בתהליך "יוצרים שינוי", נאספות כמויות גדולות של נתונים מראיונות, תצפיות ומחקרים, אותם יש לצמצם ולנתח. הצגה ויזואלית של החומרים שנאספים עוזרת לבניית קשרים בין הממצאים השונים, מעוררת רעיונות חדשים ומסייעת לקבוצה להבין את התמונה הגדולה. תמונה אחת שווה אלף מילים. צלמו ותעדו כל פעולה וכל לוח. כך תוכלו לזהות את התפתחות התהליך מראשיתו ולאמוד טוב יותר את הצלחתכם. מומלץ להוריד מהאתר שלנו [פוסטר](#) שסייע לכם בתהליך.

אב טיפוס

אב טיפוס (Prototype) הוא דגם ראשוני ניסיוני של מוצר חדש. אב הטיפוס מיוצר בדך כלל במטרה לחקור את המוצר החדש. לפני שמשקיעים בייצור מוצר חדש, מהווה אב הטיפוס מודל לבחינה והתנסות. בהתאם לתוצאות ההתנסות באב הטיפוס עובר המוצר שינויים ושיפורים, הבאים לידי ביטוי במוצר הסופי. בדומה לתהליך תכנון של מוצר כך גם בתהליך של פרויקט. ב"יוצרים שינוי" לפני שניגשים להוצאת פרויקט בהיקף גדול כדאי ליצור דגם ראשוני או להוציא לפעול פעולה בקנה מידה קטן יותר, לצורך בחינה ולימוד הבעיות טרם היציאה ליצירת השינוי המיוחל.

להרגיש

**השלב הראשון - "להרגיש"
הוא שלב מרכזי וחשוב בתהליך
במהלכו תלמידים ילמדו להתבונן בסביבתם
ובסופו יבחרו את הבעיה בה ירצו ליצור שינוי**

לצפייה בסרטון הסבר על שלב זה כנסו [לאתר](#)

מה קורה בשלב זה?

סייעו לילדים, בעזרת פעילויות פשוטות ומהנות, להתבונן בסביבתם ולבחון מה הם רואים, שומעים ומרגישים ולזהות מה מפריע להם ומה הם היו רוצים לשנות. זו יכולה להיות בעיה שנתקלו בה בדרכם לבית הספר, קושי חברתי שחוו או סוגיה אחרת הקרובה לליבם.

תנו להם במה לשתף, להרגיש ולבחור כל נושא שהם רואים כרלוונטי. זה יגייס אותם וייצור בהם את המעורבות והאחריות הנדרשת לעבור תהליך משמעותי. אחרי שהעלו את הנושאים בהם היו רוצים ליצור שינוי, הנחו אותם לבחור את הבעיה בה רוב הקבוצה תרצה להתמקד.

מזהים ובוחרים בעיה

שלחו את הילדים לחקור את הבעיה לעומקה, לזהות את כל בעלי העניין וללמוד את הנושא מכל נקודות המבט. עזרו להם לתרגל את יכולות האמפתיה שלהם ע"י תצפיות, ראיונות, שאלונים, סקרים ונתחו את הממצאים.

עודדו אותם לצאת החוצה ולדבר עם האנשים המעורבים, זה יפתח אצלם הבנה אמפתית לצרכיהם ויאפשר להם לחשוב על פתרונות העונים על צרכיהם האמתיים. הנחו אותם להתבונן בדפוסים חוזרים לאורך זמן ולא למהר למצוא פתרון. הבנת שורש הבעיה והדרך בה אנשים חווים אותה היא המפתח ליצירת שינוי משמעותי.

חוקרים לעומק

סייעו לילדים להגדיר את הבעיה שנבחרה באופן מדויק ע"י שאלות שאלות מכוונות: על מי הבעיה משפיעה? איך היא באה לידי ביטוי בשטח? מתי, למה והיכן היא מתרחשת? כמה אנשים מעורבים ומי הם? מידת הדיוק בשלב הגדרת הבעיה ישליך על מידת ההצלחה לפתור אותה.

מגדירים את הבעיה

מיומנויות המאה ה 21 הנרכשות משלב זה

אמפתיה, מודעות לעצמי ולאחר, סובלנות, כישורי תקשורת, קבלת החלטות וכושר שכנוע.

תוצרי הלמידה משלב זה

תצפיות, זיהוי צרכים, חקירה, ניסוח שאלונים וסקרים, ניתוח נתונים ואיסוף מידע.

חשוב לזכור!

- הילדים מובילים את התהליך!
- עוררו בילדים השראה ע"י צפייה בסיפורים של יוצרי שינוי מרחבי העולם.
- ערכו תהליך רפלקציה שייסע להם להפנים ולסכם את המחשבות והחוויית שעברו בשלב זה.
- תעדו את כל הפעילויות והדיונים שקיימתם.

שיעור מס' 1

MIX&MATCH

45 דק'

מחשב, מקרן,
כרטיסי "להרגיש",
"לעשות" (נספח 1)
ורשימת הנושאים
(נספח 2) מודפסים

נושא השיעור
הכרות עם "יוצרים שינוי"

מטרת השיעור

לחשוף את הילדים לתכנית "יוצרים שינוי" וליוזמות של ילדים בארץ ובעולם כדי לעורר השראה ורצון להשתתף.

הוראות הפעלה

1. פורשים את הכרטיסיות במרכז המעגל ומזמינים את הילדים להתאים כרטיס המבטא בעיה ("להרגיש") לכרטיס המתאר את הפתרון שנתנו לה ("לעשות").
2. לאחר איתור כל הזוגות מגלים לילדים את הסיפור האמיתי ומקרינים את הסרטונים הרלוונטיים.

* עודדו אותם לשתף כיצד הם היו פותרים את הבעיה?
אילו זוגות כרטיסים הכי הפתיעו אותם? ולמה?

תיעוד

רושמים במחברת "יוצרים שינוי",
מה הרגשתי ומה גיליתי על עצמי.

<p>להרגיש </p> <p>גילויי גזענות</p>	<p>להרגיש </p> <p>חוסר הבנה של בעיות המתבגרים</p>
<p>להרגיש </p> <p>תחושת אי שייכות של ילדי כיתות חינוך מיוחד לשאר בית הספר</p>	<p>להרגיש </p> <p>חוסר מוטיבציה להגיע לבית הספר</p>
<p>להרגיש </p> <p>מחסור במקום לצאת ולשחק</p>	<p>להרגיש </p> <p>חשש מהיעדר תעסוקה בסיום הלימודים</p>
<p>להרגיש </p> <p>ילדים חסרי מעש אחר הצהריים</p>	<p>להרגיש </p> <p>כלבים בעלי נכויות לבעלים חסרי אמצעים</p>
<p>להרגיש </p> <p>רצון לתת לאחרים מה שלי לא היה כילד</p>	<p>להרגיש </p> <p>צורך בפעילות גופנית ושוויון מגדרי</p>
<p>להרגיש </p> <p>תהליך אורבניזציה של הישוב</p>	<p>להרגיש </p> <p>צורך לנטרל סטיגמות על הגיל השלישי</p>
<p>להרגיש </p> <p>חניות כפולות ומסכנות חיים</p>	<p>להרגיש </p> <p>חוסר מודעות לנושא בטיחות בדרכים</p>
<p>להרגיש </p> <p>צורך להפוך את בית הספר לחיובי יותר</p>	<p>להרגיש </p> <p>צורך בלמידה מחוץ לכתה</p>
<p>להרגיש </p> <p>הזדמנות לחלום</p>	<p>להרגיש </p> <p>צורך לתרגל 'התמדה'</p>

<p>לעשות </p> <p>סדנאות להגשמת חלומות</p>	<p>להרגיש </p> <p>חוסר ידע על אתרי הכפר</p>
<p>לעשות </p> <p>גיוס כספים לרכישת מדפסת תלת מימד</p>	<p>להרגיש </p> <p>חוסר גיבוש</p>
<p>לעשות </p> <p>פתיחת קבוצת ריצה לבנות</p>	<p>להרגיש </p> <p>בית הספר מלוכלך</p>
<p>לעשות </p> <p>אימוץ ותיקי העיר ע"י תלמידי בית הספר</p>	<p>להרגיש </p> <p>חיבור לקשישי העיר</p>
<p>לעשות </p> <p>מערך יישובי מלא לבטיחות בדרכים</p>	<p>להרגיש </p> <p>אלימות ברשת</p>
<p>לעשות </p> <p>עיצוב גלידה למותג ידוע לחג</p>	<p>להרגיש </p> <p>צורך בחיזוק הצד הרוחני של התלמידות</p>
<p>לעשות </p> <p>ליווי ילדים חולי סרטן</p>	<p>להרגיש </p> <p>תחושת חוסר שייכות לביה"ס</p>
<p>לעשות </p> <p>הפקת יריד אוכל ותרבות</p>	<p>לעשות </p> <p>הפקת הצגה "הנה באה השמש"</p>
<p>לעשות </p> <p>סרט לבחירתך ומשלוחי מנות לנזקקים</p>	<p>לעשות </p> <p>הקמת להקת מחול ייצוגית</p>

<p>לעשות </p> <p>מיחזור יצירתי</p>	<p>לעשות </p> <p>שיפוץ חצר מוזנחת</p>
<p>לעשות </p> <p>טיפוח גינה</p>	<p>לעשות </p> <p>הקמת מועדון</p>
<p>לעשות </p> <p>יצירת תקנון</p>	<p>לעשות </p> <p>חגיגת ימי הולדת בהתנדבות</p>
<p>לעשות </p> <p>הוספת כוסות לנטילת ידיים בשירותים</p>	<p>לעשות </p> <p>הקמת משתלה קהילתית</p>
<p>לעשות </p> <p>יריד אוכל</p>	<p>לעשות </p> <p>תכנון מגרש חניה עם הרשויות</p>
	<p>לעשות </p> <p>עיצוב קירות "מדברים" בבית הספר</p>
	<p>לעשות </p> <p>התנדבות בכל דרך אפשרית</p>
	<p>לעשות </p> <p>שילוט רחובות</p>
	<p>לעשות </p> <p>עריכת מסיבה</p>

שם המסגרת והסרט	כרטיסי "לעשות"	כרטיסי "להגיש"
אגף הנוער פתח תקווה	הפקת הצגה "הנה באה השמש"	חוסר הבנה של בעיות המתבגרים
חט"ב עידנים רמלה	הקמת להקת מחול ייצוגית	חוסר מוטיבציה להגיע לבית הספר
בי"ס אל רחמה באקה אל גברייה	סדנאות להגשמת חלומות	חשש מהיעדר תעסוקה בסיום הלימודים
חט"ב פיינשטיין פ"ת	גיוס כספים לרכישת מדפסת תלת מימד	כלבים בעלי נכויות לבעלים חסרי אמצעים
חט"ב בית ג'אן	פתיחת קבוצת ריצה לבנות	צורך בפעילות גופנית ושוויון מגדרי
תיכון שחקים נהריה	אימוץ ותיקי העיר ע"י תלמידי ביה"ס	צורך לנטרל סטיגמות על הגיל השלישי
פיירוז מועדי כפר ירכא	מערך יישובי מלא לבטיחות בדרכים	חוסר מודעות לנושא בטיחות בדרכים
בי"ס ריברסייד הודו	עיצוב גלידה למותג ידוע לחג	צורך בלמידה מחוץ לכתה
בי"ס ריברסייד הודו	ליווי ילדים חולי סרטן	צורך לתרגל 'התמדה'
בי"ס דרור אור עקיבא	הפקת יריד אוכל ותרבות	גילויי גזענות
תיכונט ת"א	סרט לבחירתך ומשלוחי מנות לנזקקים	תחושת אי שייכות של ילדי כיתות חינוך מיוחד
מלאכי נוער קריית גת	שיפוץ חצר מוזנחת	מחסור במקום לצאת ולשחק
הנוער העובד והלומד מועדונית יד מרדכי חולון	הקמת מועדון	ילדים חסרי מעש אחר הצהריים
מלאכי נוער קריית גת	חגיגת ימי הולדת בהתנדבות	רצון לתת לאחרים מה שלי לא היה כילד
חט"ב הראשונים הוד השרון	הקמת משתלה קהילתית	תהליך אורבניזציה של הישוב
בי"ס אל רחמה באקה אל גרבייה	תכנון מגרש חניה עם הרשויות	חניות כפולות ומסכנות חיים
תיכון יובלים אור יהודה	עיצוב קירות "מדברים" בבית הספר	צורך להפוך את בית הספר לחיובי יותר
אשקלון אורט אפרידר	התנדבות בכל דרך אפשרית	הזדמנות לחלום
אולפנת הדר גנים	עריכת מסיבה	חוסר גיבוש
אולפנת הדר גנים	מיחזור יצירתי	בית הספר מלוכלך
חט"ב פיינברג חינוך מיוחד פ"ת	טיפוח גינה	חיבור לקשישי העיר
אולפנת הדר גנים	יצירת תקנון	אלימות ברשת
אולפנת הדר גנים	הוספת כוסות לנטילת ידיים בשירותים	צורך בחיזוק הצד הרוחני של התלמידות
חינוך מיוחד בי"ס דמוקרטי כ"ס	יריד אוכל	תחושת חוסר שייכות לביה"ס

שיעור מס' 2

"האם אני תלמיד 10?"

נושא השיעור

טעימה מתהליך יוצרים שינוי תוך הסתכלות על הפרופיל שלי כ-"תלמיד"

מטרת השיעור

לתרגל את תהליך יוצרים שינוי ולעצב פרופיל אידיאלי כתלמיד בתהליך של חשיבה עיצובית

הוראות הפעלה

"להרגיש" - הגדרת נושא

1. מחלקים לכל תלמיד 10 פתקים דביקים.
2. רושמים על הלוח: **האם אני תלמיד 10?**
3. מנחים את הילדים לחשוב על "מה זה תלמיד 10?" ורושמים כל תכונה, התנהגות, יכולת ודעה על פתק אחר.
4. מדביקים את הפתקים על הלוח.
5. מזמינים את הילדים לארגן את הפתקים על הלוח לפי קטגוריות כגון: ציוד, הקשבה, שעורי בית וכו'.
6. בהצבעה, בוחרים רשימה של 5 התכונות/ התנהגויות/ יכולות הכי חשובות להגדרת 'תלמיד 10'.
7. כעת מנחים את הילדים לדרג את עצמם מ 1-10 בכל קטגוריה.

"לדמיין" - סיעור מוחות

1. חושבים על לפחות 5 יכולות שבעזרתן ניתן לשפר את הדירוג בכל קטגוריות.
2. משתפים את הרעיונות וממיינים אותם לפי קטגוריות, לדוגמא:
הכי פשוט ליישום | הכי יקדם אותנו למטרה | הכי מדליק

"לעשות" - בניית דגמים ופיילוט

1. כל חבר בקבוצה מצייר את קווי המתאר של היד, הרגל שלו ופרצוף סמיילי גדול.
2. רושמים בתוך היד מה ניתן לעשות באמצעות הידיים כדי לפתור את הבעיה. בתוך הרגל מה ניתן לעשות באמצעות הרגליים כדי לפתור את הבעיה וליד פרצוף הסמיילי איך הפה והפרצוף יכולים לפתור את הבעיה. לדוגמא: עומס שיעורי בית
ידיים: לכתוב מכתב למנהל/ת ולבקש להקל את עומס השיעורים, רגליים: ללכת למקום נעים ולהכין שיעורים באווירה אחרת, פה: לארגן קבוצות למידה
3. עורכים דיון, שיתוף וסיכום של הדברים
4. מכינים 'דגמים' הממחישים את הפתרון ומציגים את הדגם לאחרים לקבלת משוב.
5. כפיילוט: בודקים במהלך שבוע את יעילות השינוי ולאחר מכן מדייקים את הפתרון ומישימים.

"לשתף" - רפלקציה ושיתוף

- בחנים את הצלחת השינויים ועורכים רפלקציה לגבי:
מידת השיפור בכל קטגוריה | מה עבד הכי טוב? | מה צריך לשפר?

תיעוד

רושמים במחברת "יוצרים שינוי", 3 דברים שאני אעשה אחרת מהיום.

45 דק' *2

לוח, ניירות,
כלי כתיבה,
פתקים דביקים

שיעור מס' 3 "בתפירה אישית"

נושא השיעור

אמפתיה

מטרת השיעור

לתרגל חשיבה לצרכי האחר והבנתם.
עיצוב פתרון בהתאם לצורך.

הוראות הפעלה

1. מחלקים את הילדים לזוגות.

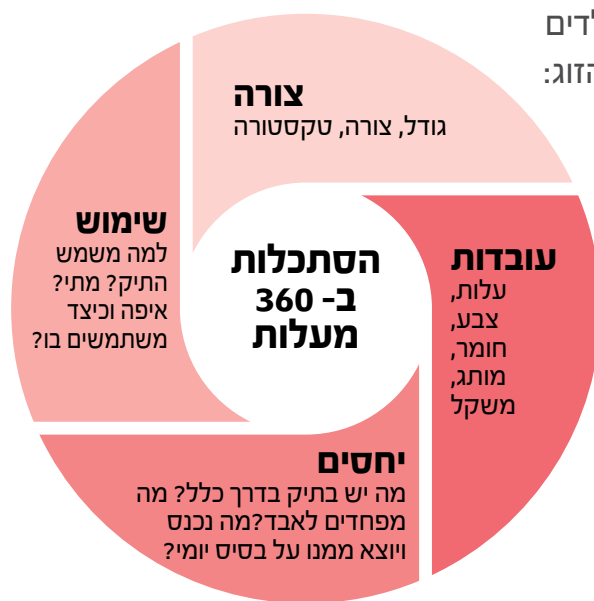
2. מקציבים 5 דקות לתכנון תיק בית ספר האידיאלי לבן/בת הזוג.

***** אסור לדבר!**

3. לאחר שכולם סיימו כל אחד משתף מה הוא תכנן ולמה.

4. בשלב הבא מנחים את הילדים לראיין אחד את השני (לפחות 5 דקות) כדי להבין מה חשוב לבן/בת הזוג בתיק.

5. נעזרים במודל המצורף שסייע לילדים להבין לעומק את הצורך של בן/ת הזוג:

6. בהתאם לידע החדש שצברו מבקשים מהם לתכנן שוב את התיק האידיאלי עבור בן/בת הזוג.

7. דנים בתובנות שעלו: איך התיק שונה מזה שתוכנן בהתחלה? מה השתנה ולמה? מה למדתי על עצמי?

***ניתן להפוך את הפעילות לפעילות יצירה עם בניית התיק האידיאלי מחומרים ממוחזרים.**

תיעוד

מצלמים את לוח הממצאים והתובנות מהתרגיל ואת תערוכת הציורים או הדגמים של התיק האידיאלי.

45 דק'

כלי כתיבה, ניירות וטושים

שיעור מס' 4

"יעדים גלובאליים, בעיות לוקאליות"

45 דק' *2

נושא השיעור

איתור ומיפוי צרכים

מטרת השיעור

חשיפה והזדהות עם הבעיות הגלובאליות המרכזיות שהועלו כ 17 יעדים לשיפור ע"י האו"ם ואיתור צרכים מקומיים תוך העצמת קולם של הילדים, טיפוח המודעות לפוטנציאל התרומה שלהם לפתרון בעיות עולמיות ושיתוף סיפורים לוקאליים של הצלחות בזירה העולמית.

הוראות הפעלה

1. מדביקים את השלטים ברחבי החדר.
2. מנהלים שיח בנושא ערך הקול הגלובאלי:
מסבירים לילדים את המונח "גלוקאלי" - שילוב המילים "גלובאלי" אוניברסלי ו"לוקאלי" מקומי. המונח מאפיין את הפעילות המחברת בין האתגרים העולמיים לבעיות המקומיות שהילדים יעלו.
3. מקרינים את הסרט **יעדים גלובאליים של האו"ם**.
4. מחלקים לכולם פתקיות דביקות ומנחים את הילדים לבחור יעד אחד שתפס את תשומת לבם במיוחד ולהדביק עליו את שמם.
5. מתארגנים בקבוצות בהתאם ליעדים שבחרו.
6. מנחים את הילדים לשתף בקבוצה מדוע בחרו בנושא זה ולספר על מקרה בחייהם הפרטיים בו חוו את הבעיה באופן אישי.
7. מתמקדים במקרה קונקרטי אחד שעלה בקבוצה, המעסיק את רוב חבריה.
8. מבקשים מהילדים לאפיין את הבעיה כפי שהיא מתרחשת באופן קונקרטי בחייהם: איפה היא מתקיימת? למה? מיהם כל האנשים הקשורים לבעיה? מתי הבעיה מתרחשת? כמה הבעיה רווחת? מהו שורש הבעיה? ולהגדירה.
9. יוצאים ללמוד את הבעיה ברמה הארצית.

מחשב ומקרון,
סרטון יעדים
גלובאליים של
האו"ם, שלטי
יעדים מודפסים
(נספח 3), דפים
וכלי כתיבה

תיעוד

רושמים את כל הבעיות שעלו על הלוח ומצלמים.

<p>1 ביעור העוני</p> 	<p>2 אפס רעב</p> 	<p>3 בריאות ואיכות חיים</p>
<p>4 חינוך איכותי</p> 	<p>5 שוויון מגדרי</p> 	<p>6 מים נקיים והיגיינה</p>
<p>7 אנרגיה נקייה וברת השגה</p> 	<p>8 עבודה מכובדת וצמיחה כלכלית</p> 	<p>9 תעשייה, חדשנות ותשתיות</p>
<p>10 להפחית אי-שוויון</p> 	<p>11 ערים וקהילות ברות קיימא</p> 	<p>12 צריכה וייצור אחראי</p>
<p>13 פעילות למען האקלים</p> 	<p>14 חיים תת ימיים</p> 	<p>15 החיים על פני האדמה</p>
<p>16 שלום וצדק ומוסדות חזקים</p> 	<p>17 שותפויות למען היעדים</p> 	

נספח 4

שיעור מס' 4: פירוט על כל ה"יעדים גלובליים"-

<p>1</p> <p>ביעור העוני</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>2</p> <p>אפס רעב</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>3</p> <p>בריאות ואיכות חיים</p> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>4</p> <p>חינוך איכותי</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>5</p> <p>שוויון מגדרי</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>6</p> <p>מים נקיים והיגיינה</p> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>7</p> <p>אנרגיה נקייה וברת השגה</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>8</p> <p>עבודה מכובדת וצמיחה כלכלית</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>9</p> <p>תעשייה, חדשנות ותשתיות</p> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>10</p> <p>להפחית אי-שוויון</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>11</p> <p>ערים וקהילות ברות קיימא</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>12</p> <p>צריכה וייצור אחראי</p> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>13</p> <p>פעילות למען האקלים</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>14</p> <p>חיים תת ימיים</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>15</p> <p>החיים על פני האדמה</p> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>16</p> <p>שלום וצדק ומוסדות חזקים</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>17</p> <p>שותפויות למען היעדים</p> <hr/> <hr/> <hr/>	

שיעור מס' 5

"להשתמש בכישורי לטובת האחר"

45 דק'

טבלה (נספח 5),
כלי כתיבה ולוח

נושא השיעור

איתור כישורים וכוחות
טיפוח ההון האנושי של הקבוצה

מטרת השיעור

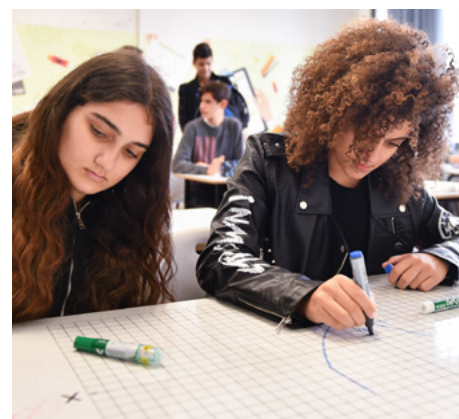
ללמוד להסתכל על החזקות והכישורים האישיים כמשאב שיש לכל אחד מאתנו לתת ולהעניק למישהו אחר.

הוראות הפעלה

1. מחלקים את הטבלה ומבקשים מכל תלמיד למלא אותה בהתאם.
 2. עורכים דיון קבוצתי בהתאם לשאלות המנחות הבאות:
- מה גילית על עצמך?
 - כיצד לדעתך ניתן לתעל את כישוריך ותחביביך לטובת מישהו אחר?
- לדוגמא: אם התחביב הוא אהבת כלבים, ניתן להתנדב להוציא את הכלב של השכנה הקשישה לטיול פעם ביום.
- אם התחביב הוא כדורגל, ניתן לארגן הפסקה פעילה בבית הספר בו ילדים תורמים שני שקלים ומקבלים הזדמנות לבעוט לשער. את הכספים ניתן לתרום לעמותה שעוסקת במשהו שחשוב לך.

תיעוד

רושמים במרכז פוסטר "יוצרים שינוי" את הכוחות של חברי הקבוצה.

נספח 5

שיעור מס' 5: "להשתמש בכישורי לטובת האחר"

מס'	10 דברים שאהובים עליי	דברים שעשיתי השבוע	דברים שאני אוהב/ת לעשות עם חברים	דברים שעולים כסף	דברים שהורי לא יודעים שאני עושה	דברים שאני מוכשר/ת בהם
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

שיעור מס' 6

"עננים של הבנה"

45 דק'

פתקים דביקים,
כלי כתיבה
ולוח

נושא השיעור

חשיבה עיצובית להבנת הצרכים

מטרת השיעור

לתרגל מיון, איתור והגדרת בעיה והצגתה בפני קהל (תוך חידוד העובדה שלבעיה יש זוויות ודרכים שונות להסתכל עליה).

הוראות הפעלה

1. מחלקים לילדים פתקים דביקים ומבקשים מהם להיזכר ולכתוב את כל הבעיות שעלו בפעילויות האחרונות שהכי נוגעות אליהם. כל בעיה על פתק נפרד. ניתן להיעזר בתיעוד מהפעילויות הקודמות.
2. מבקשים מהם למיין ולארגן את הפתקים לפי נושאים בתוך "עננים", כל ענן יקבל כותרת מתאימה.
3. מבקשים מהם להתחלק לקבוצות לפי נושא משותף, לדון בו ולהציג את הבעיה לפי ההנחיות האלו ונוספות, **לשיקולכם**: עומדים על כסא ומשכנעים לגבי חומרת הבעיה, כל משתתף ממשיך את קודמו | מחברים ושרים שיר על הבעיה | מציגים הצגה על הבעיה | מציגים בפנטומימה את הבעיה | מציירים את הבעיה.

תיעוד

מבקשים מהילדים לתעד במחברת "יוצרים שינוי" את כל החומרים שאספו מהתצפיות, שאלונים, סקרים, מאמרים וראיונות שערכו.

שיעור מס' 7

"פה קבור הכלב"

נושא השיעור
ניתוח ממצאים

מטרת השיעור

העמקה בהבנת הבעיה הנבחרת והגדרתה.

הוראות הפעלה

1. לפי הקבוצות שנוצרו סביב הנושא הנבחר שולחים את הילדים לחקור כבלשים את אופי הבעיה.

מנחים אותם בהתאם לשאלות הבאות:

2. מה אנחנו בכלל יודעים על הבעיה? | מדוע הבעיה קיימת? | מי הם האנשים שסובלים מהבעיה? | מתי הבעיה מתרחשת? | מהם הגורמים המרכזיים לבעיה? | כמה הבעיה שכיחה? | דוגמאות שונות של הבעיה.

3. נעזרים במגוון אמצעי חקירה כגון: תצפיות, סקרים, שאלונים, ראיונות, צילומים, קריאה וכו'. לאחר שכל קבוצה מסיימת לאסוף את הנתונים (ייתכן ויש להקדיש לשלב זה מספר מפגשים) מבקשים ממנה להציג את הבעיה, באופן שהיא בוחרת (מצגת, הצגה, הרצאה וכו'). מכינים תיאור גרפי בסגנון טבלה או תרשים על מנת להבין את המידע שנאסף.

תיעוד

מרכזים את כל המידע שנאסף ומארגנים אותו בגרפים - מה ראיתם? מה שמעתם? מה הרגשתם? מה הבנתם? מה אתם יודעים?

שיעור מס' 8

"מעיפים את החומה"

נושא השיעור

הגדרת בעיות

מטרת השיעור

ללמוד כיצד להגדיר באופן קונקרטי את הבעיה בה בחרו הילדים ליצור שינוי.

הוראות הפעלה

1. מקרינים בפני הילדים את הסרט "מעיפים את החומה" ולאחר מכן מקיימים איתם דיון. הסרט הוא מטאפורה לתהליך של יצירת שינוי שמתחיל בזיהוי "החומה", כלומר הבעיה, וממחיש תהליך של "הרמת החומה" כלומר פתרונה.
2. מבקשים מהילדים לענות על השאלות הבאות כדי להגדיר את הבעיה שנבחרה באופן קונקרטי וממוקד שמוביל לכיוון השינוי אותו ירצו ליצור:
3. **מה** הייתה הבעיה של הילדים בסרט? | על **מי** הבעיה השפיעה? | **איפה** התרחשה הבעיה? | **מתי** התרחשה הבעיה? | **איך** הבעיה באה לידי ביטוי בשטח? | **למה** זאת בעיה? | מה היה הפתרון שהילדים בחרו כדי לפתור את הבעיה? | איזו הזדמנות זיהיתם ליצירת שינוי?
4. כעת על הילדים להגדיר באופן אופן את הבעיה בה בחרו ליצור שינוי.

יש לציין בדיוק מה התוצאה הרצויה ולהגדיר את הבעיה באופן שניתן יהיה לאמוד את השפעת הפתרון שנבחר.

למשל: כתוצאה מהזנחה וחוסר מודעות לבטיחות בדרכים (מה?) אנחנו רוצים להפחית את מספר הנפגעים (מי?), באזור בית הספר (איפה?) עד סוף שנת הלימודים (מתי?)

תיעוד

רושמים **בפוסטר "יוצרים שינוי"**, במשבצת "להרגיש" את הגדרת הבעיה. כך שהילדים תמיד יוכלו לחזור אליה בכל שלב כדי לוודא שנשארו צמודים לה.

15 דק'

מחשב, מקרן

לדמיין

**השלב השני בתהליך - "לדמיין"
מזמין את הילדים לדמיין פתרונות לבעיה שזיהו.
במהלכו תלמידיכם יתרגלו חשיבה יצירתית
למציאת פתרונות לבעיה ובסופו יבחרו את הפתרון
שייתן את המענה המיטבי לבעיה שנבחרה.**

לצפייה בסרטון הסבר על שלב זה כנסו [לאתר](#)

מה קורה בשלב זה?

אפשרו לתלמידים לחלום ולדמיין את המצב האידיאלי שהיה פותר את הבעיה, ערכו עמם סיעור מוחות להעלאת כמה שיותר פתרונות יצירתיים וחדשניים.

העלאת רעיונות

כעת הגדירו יחד קריטריונים על פיהם תבחנו את הפתרונות שהועלו. שאלו שאלות מכוונות כגון:
האם הפתרון קל ליישום?
מה היקף ההשפעה ועוצמתה?
האם ייוצר שינוי מתמשך?
האם הוא חדשני?

בחינת פתרונות

לסיום, קיימו הצבעה דמוקרטית בה יבחר הפתרון שנותן את המענה היעיל והמשמעותי ביותר לנושא הנבחר. רגע לפני שתעברו לשלב הבא, חזרו אל קהל היעד ובררו האם הפתרון נותן את המענה המיטבי עבורם.

בחירת פתרון מיטבי

מיומנויות המאה ה-21 הנרכשות משלב זה

הקשבה ופתיחות לרעיונות, חשיבה ביקורתית, יכולת פתרון בעיות, יצירתיות, חדשנות ויזמות, נתינת וקבלת משוב.

תוצרי הלמידה משלב זה

ניהול סיעור מוחות, הצבעה דמוקרטית, הגדרת קריטריונים ומיון על פיהם, עיצוב ובניית אבטיפוס של פתרון הבעיה.

חשוב לזכור!

- שאפו לכמות - הדרך הטובה ביותר למצוא רעיון אחד טוב הינה להעלות רעיונות רבים, עודדו את הילדים להעלות מגוון רחב ויצירתי של רעיונות ולחלום בגדול.
- הימנעו מלשבח או לבקר רעיונות.
- הציגו באופן ויזואלי באמצעות פתקים, רישומים וכו' את כל הרעיונות, מבלי לסנן.

שיעור מס' 9

"לראות את השינוי"

45 דק'

נושא השיעור

תרגול בחשיבה יצירתית והמחשת המצב האידיאלי

מטרת השיעור

לתרגל חשיבה יצירתית ולהדגים באופן ויזואלי את השינוי שדמיינו.

הוראות הפעלה

1. מציעים לילדים כאתגר להמציא דרכים ורעיונות שיהפכו את צחצוח השיניים לכיף, שתפו את הרעיונות וערכו שיחה על היתרונות של חשיבה יצירתית.
2. שואלים את הילדים איך היה נראה העולם או המצב אם הבעיה שהם בחרו לא הייתה קיימת. מבקשים מהם לצייר או להכין דגם של המצב האידיאלי, אם היה להם את כל המשאבים שהיו רוצים (כסף, זמן, כוח אדם).
3. כל ילד מתאר את מה שצייר ובמקביל עורכים רשימה על הלוח של הרעיונות שעלו מצדורי הילדים.

דפים, צבעים,
כלי כתיבה, פלסטלינה,
צמר, דבק, לגו, מקלות
ארטיק וכו'

תיעוד

עורכים תערוכת ציורים.

שיעור מס' 10

"שיעור מוחות"

נושא השיעור

בחירת המענה האידיאלי לבעיה

מטרת השיעור

אימון בכלי שיעור מוחות במטרה לאתר פתרונות משמעותיים ויצירתיים ובחינתם לאור קריטריונים מוגדרים.

הוראות הפעלה

1. כותבים על הלוח את הבעיה שנבחרה.
2. מנחים את הילדים, לפי הקבוצות, לכתוב על בריסטול כמה שיותר רעיונות לפתרון הבעיה (הימנעו משיפוטיות!).
3. לאחר שהקבוצות מסיימות כותבים את הרעיונות שעלו מכל קבוצה על לוח משותף. הקבוצה שמעלה הכי הרבה פתרונות לבעיה זוכה בפרס.
4. בשלב הבא מבקשים מהילדים להגדיר קריטריונים לאורם ייבחנו את הפתרונות וכותבים את הקריטריונים על הלוח, מבלי להתערב. היו מודעים לקריטריונים כגון:
פתרונות בזק שיוצרים שינוי מידי | פתרונות נועזים | פתרונות שיכולים ליצור את ההשפעה הכי גדולה | פתרונות שישמרו לאורך זמן | פתרונות חדשניים | פתרונות שקל לשכפל.
5. מבקשים מהילדים להתחשב באילוצים השונים כמו אילוצי זמן, כוח אדם, משאבים, כסף וכו' (במידה ולא עשו זאת).
6. לבסוף מחליטים על הפתרונות הישימים שיתנו את המענה המיטבי לבעיה שנבחרה.

45 דק'

לוח, בריסטול,
כלי כתיבה
ופרס סמלי לקבוצות

תיעוד

מצלמים את הלוח עם כל הרעיונות ורושמים ב**פוסטר "יוצרים שינוי"** במשבצת "לדמיין" את הרעיונות שעלו.

SAVE THE EARTH IT'S THE ONLY PLANET WITH CHOCOLATE

לעשות

**השלב השלישי בתהליך - "לעשות"
הוא שלב מימוש הרעיון ויציאה לדרך.
במהלכו תלמידיכם ילמדו לתרגם את הפתרון שבחרו
לעשייה תוך בניית תכנית עבודה ועבודת צוות
ובסיומו ייצאו ליצור את השינוי.**

לצפייה בסרטון הסבר על שלב זה [כנסו לאתר](#)

מה קורה בשלב זה?

הנחו את התלמידים להמחיש את הפתרון שבחרו על ידי בניית דגם, הכנת מצגת, שרטוט או משחק תפקידים.

ממחישים את הפתרון

על בסיס ההמחשה, ערכו פיילוט של הפתרון בעזרתו יוכלו התלמידים להסיק מסקנות ולדייק את תכנית הפעולה. מה לשפר ומה לשמר.

עורכים פיילוט

הדריכו אותם לבנות תכנית עבודה, לבדוק מהם המשאבים הנחוצים להם כגון: תקציב, אנשים וזמן ולתכנן איך לגייס אותם.

בונים תכנית עבודה

מלווים את הילדים ביציאה לשטח ומתעדים אותם יוצרים את השינוי.

יוצאים לשטח

* המעבר משלב התכנון והחשיבה לשלב העשייה הינו משמעותי והחיבור לעולם האמיתי מעצים את הלמידה. למידה משמעותית מתרחשת תוך כדי עשייה. כשהילדים מתרגמים את חזונם למציאות ונוכחים ביכולתם להשפיע על העולם סביבם, הלמידה מוטמעת.

מיומנויות המאה ה 21 הנרכשות משלב זה

מנהיגות, עבודת צוות, שיתוף פעולה, יכולת עבודה עצמאית ומוטיבציה פנימית, תכנון פרויקט, הנעה לפעולה.

תוצרי הלמידה משלב זה

תכנון והוצאת פרויקט לפועל, חלוקת תפקידים, ניהול תקציב, איתור משאבים, התנהלות בקבוצה ובחינת תכנון מול ביצוע.

חשוב לזכור!

- כווננו את תלמידיכם לבצע חלוקת תפקידים המבוססת על החוזקות של כל אחד מהם.
- ערכו תהליך רפלקציה שיסייע להם להפנים ולסכם את המחשבות והחוויית שעברו בשלב זה.
- הורידו מהאתר את מערכי השיעור שלנו, זכרו לתעד את העשייה, דברי המשתתפים וכל בעלי העניין.

שיעור מס' 11

"כמעט הדבר האמיתי"

45 דק'

נושא השיעור

יצירת דגם

מטרת השיעור

להמחיש באמצעות דגם, ציור, הצגה או מצגת את הרעיונות של הילדים לפני הוצאתם לפועל.

הוראות הפעלה

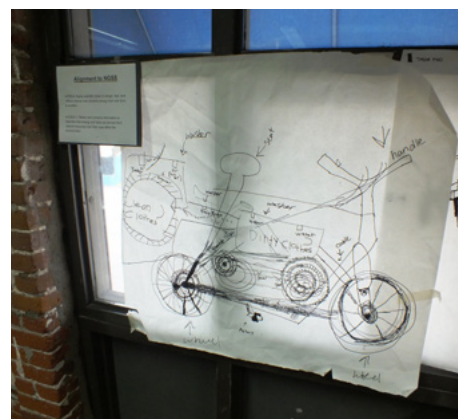
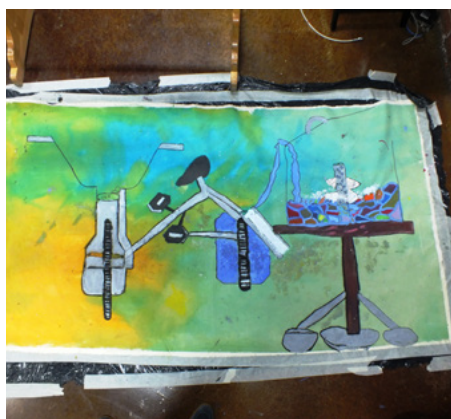
1. מנחים את הילדים ליצור דגם, ציור, הצגה, מצגת או תיאור מפורט במילים של הפתרונות אותם ירצו ליישם בפועל.
2. מקצים לכל קבוצה זמן להציג ולקבל משוב גם מחבריהם לכיתה וגם מילדים מורים ובעלי עניין אחרים.

חומרי יצירה מגוונים

תיעוד

מצלמים את הדגמים.

שיעור מס' 12

"שולחנות עגולים"

שעתיים

כיתה מקושטת בחגיגות, שולחנות מאורגנים בקבוצות, תלמיד שמתעד את המשוב של כל קבוצה, דפים למשוב, כלי כתיבה ועוד.

נושא השיעור

הצגת הדגם וקבלת משוב

מטרת השיעור

להציג פתרונות בפני קהל על מנת לקבל משוב ולתרגל את יכולת גיוס אנשים לטובת הבעיה שמעסיקה את הקבוצה.

מוזמנים לאירוע

תלמידים, מורים, הורים, אנשי קהילה, אנשי חינוך.

הוראות הפעלה

- מתכוננים להציג את הדגם, הציור או המצגת. ההצגה מורכבת מהסבר על הבעיה, הפתרון הנבחר ונימוקים מדוע הפתרון נותן לדעתם את המענה המיטבי לבעיה. מקציבים כ- 15 דקות להצגה של כל קבוצה וכ- 10 דקות נוספות למשוב הקהל.
- אוספים את המשובים ודנים במה לשמר ומה לשפר.

תיעוד

מצלמים את הילדים מציגים בפני קהל ורושמים לקחים מהצגת הדברים.

יוצאים לשטח ויוצרים שינוי

הוראות הפעלה

מלווים את הילדים ביצירת השינוי ומנחים אותם ליישם את כל מה שהם למדו מהפיילוט בכדי להוציא לפועל את היוזמה.

תיעוד

מתעדים הכל! את העשייה, הראיונות, התוצרים, המצב לפני ואחרי ותגובות בעלי העניין. מצרפים את התיעוד **לפוסטר "יוצרים שינוי"** במשבצת "לעשות".

לשתף

**השלב הרביעי והאחרון בתהליך - "לשתף"
הוא שלב של סיכום, רפלקציה ושיתוף אחרים ביצירת השינוי.
זו ההזדמנות לעורר השראה! במהלך שלב זה תלמידיכם ילמדו
להציג לעולם את השינוי שיצרו ובסיומו ישתתפו בתחרות ארצית
ואולי אף יזכו לייצג את ישראל בכנס בינלאומי בחו"ל!**

לצפייה בסרטון הסבר על שלב זה כנסו [לאתר](#)

מה קורה בשלב זה?

הנחו את תלמידכם לשתף כמה שיותר אנשים בעשייה על מנת להרחיב את מעגלי ההשפעה, החל מקהילת בית הספר והמשפחה ועד לכלל הקהילה והעולם. חשבו מהם אמצעי השיתוף וההפצה הנכונים לכם: עלונים, תקשורת מקומית, מדיה חברתית וכדומה.

מרחיבים את מעגלי ההשפעה

אספו את חומרי התיעוד שצברתם בתהליך והגישו מועמדות לתחרות הארצית "יוצרים שינוי ליזמות חברתית" באמצעות טופס הגשת מועמדות הנמצא באתר, בצירוף ווידאו (עד 3 דקות), או תמונות (עד 4 לכל שלב).

מגישים מועמדות לתחרות

השתתפו בכנס הארצי של כל יוצרי השינוי בישראל ואולי אף תזכו לייצג את ישראל בכנס הבינלאומי בחו"ל!

משתתפים בכנס ארצי

רגע לפני הסוף, סכמו את התהליך וקיימו עמם מפגש רפלקציה. שאלו אותם מה הם למדו על הבעיה אותה יצאו לפתור? על חבריהם? על עצמם? וכיצד לדעתם ניתן יהיה לשמר את השפעת השינוי שהם יצרו. זה יסייע להם לסכם את המחשבות והחוויית שצברו ולהוות השראה לילדים אחרים להאמין ביכולתם ליצור שינוי.

מסכמים את התהליך

* בעזרת השיתוף אנחנו מעוררים השראה באחרים ותורמים לתחושות העצמה וגאווה בקרב הילדים שביצעו אותו. הרפלקציה והסיכום בשלב זה, מאפשרים לילדים לבחון את התהליך שעברו והשינוי שיצרו גם בסביבה וגם בעצמם.

מיומנויות המאה ה-21 הנרכשות משלב זה

תקשורת, אוריינות דיגיטלית, יכולת לספר סיפור, לעורר השראה ולסחוף אחרים, טרנספורמציה אישית ותחושת מסוגלות.

תוצרי הלמידה משלב זה

רפלקציה, תיעוד, איסוף חומרים, הפקת סרטונים וחומרים להפצת הסיפור, כתיבה בתקשורת דיגיטלית ועוד.

חשוב לזכור!

- "יוצרים שינוי" היא חלק מתנועה עולמית. השיתוף שלכם משפיע על כל העולם.
- בקרו באתר "יוצרים שינוי" לפרטים נוספים על הגשת הפרוייקט לתחרות ועל הקריטריונים לשיפוט.

שיעור מס' 13

"קציר ויזואלי"

נושא השיעור
רפלקציה

מטרת השיעור

רפלקציה ואיסוף התיעוד החומרי והרגשי של תהליך הקבוצה ב"יוצרים שינוי"

מוזמנים לאירוע

תלמידים, מורים, הורים, אנשי קהילה, אנשי חינוך.

הוראות הפעלה

1. מחלקים לילדים פתקיות דביקות וכלי כתיבה
2. מבקשים מהילדים להשלים את המשפטים הבאים - (משפט אחד לפתקית)

הרגשתי

למדתי

חששתי

ניסיתי

פגשתי

גיליתי

שיניתי

רציתי

ויתרתי

הצלחתי

פספסתי

הבנתי

זיהיתי כשרון של תלמיד

3. עובדים בקבוצות קטנות ומארגנים את הפתקים של חברי הקבוצה על גבי הבריסטול ב"עננים" בעלי מכנה משותף.
4. בוחנים ודנים בשאלה: איזה סיפור מספרים הפתקים? וכותבים את הסיפור.

נושא השיעור

5. מציירים את הסיפור מתחילתו ועד סופו על גבי נייר העיתון לאורך הקיר.
6. כל **קבוצה** מציגה את הפוסטר ואת הסיפור שלה.
7. כל **אחד** לוקח עוד פתקית ורושם תובנה אחת (לפחות) שעלתה מהרפלקציה על התהליך שכעת חוו.

תיעוד

מצלמים את הלוחות ומתעדים את הצגת הקבוצות בווידאו.

45 דק'

פתקיות דביקות,
גיליונות נייר עיתון,
צבעים/טושים

שיעור מס' 14

"סולמות וחבלים רפלקטיביים"

45 דק'

נושא השיעור
רפלקציה

מטרת השיעור

תרגול בחשיבה רפלקטיבית כדי להשביח את ההבנה שמובילה לשינוי משמעותי.

הוראות הפעלה

1. עורכים שיחה כדי לקבוע את הנושא עליו תרצו לערוך רפלקציה.
2. מארגנים את הקבוצה סביב לוח המשחק.
3. מחלקים את הקבוצה לזוגות (או שלישיות) ומנחים אותם להתקדם על גבי הלוח ע"י זריקת קוביות ומענה בהתאם לשאלות.
4. לכל רפלקציה ניקוד אחר.
5. משחקים עד שכל הזוגות מגיעים לסוף.
6. הזוג עם מירב הנקודות זוכה.

לוח סולמות וחבלים
(נספח 6), קובייה

		<p>עד כמה הייתם קשובים לחבריכם בקבוצה</p>	<p>ספרו על דבר אחד שאתם מתכננים לעשות בעקבות התהליך ומה הביא אתכם לכך</p>		<p>ספרו דבר אחד שלמדתם על הקבוצה</p>
	<p>איפה לדעתכם יש צורך בשינוי או שיפור הבעיה שזיהיתם</p>			<p>ספרו על דבר אחד שהפתיע אתכם בתהליך</p>	
<p>תארו כיצד הרגשתם כשנתקלתם לראשונה בבעיה</p>		<p>ספרו על דבר אחד שהייתם עושים אחרת</p>		<p>איפה לדעתכם יש צורך בשינוי או שיפור הבעיה שזיהיתם</p>	
<p>ספרו דבר אחד שלמדתם על עצמכם</p>			<p>ספרו על דבר אחד שאתם מתכננים לעשות בעקבות התהליך ומה הביא אתכם לכך</p>		<p>תארו כיצד הרגשתם כשנתקלתם לראשונה במצב בבעיה / המצב</p>
<p>ספרו דבר אחד שכבר עשיתם בעקבות התהליך</p>					
<p>START</p>	<p>ספרו על מפגש, מקום או חוויה אחת שחוויתם בתהליך</p>		<p>תארו מה הבעיה מעוררת בכם</p>	<p>ספרו דבר אחד חדש שלמדתם על חברה/קבוצה</p>	<p>תארו כיצד הגבתם לבעיה בפעם הראשונה</p>

5 רמות הרפלקציה ומפתח נקודות

- דיווח (1 נקודה) שיתוף בפרטים ועובדות שהצטברו בתהליך ללא הבעת דעה
- תגובה (5 נקודות) תיאור תגובות ורגשות למצבים
- התייחסות (10 נקודות) הבעת דעה אישית
- הפנמה (15 נקודות) שיתוף בחוויה מתוך למידה וניסיון אישי
- מתבונה לפעולה (20 נקודות) תרגום התובנות לעשייה בפועל

שיעור מס' 15

"משתפים פעולה"

45 דק'

לוח

נושא השיעור

איך לשתף ולעורר השראה

מטרת השיעור

תכנון מקסימאלי של הפצת סיפור השינוי.

הוראות הפעלה

1. מציגים בפני הילדים את הטבלה הבאה ומבקשים מהם להוסיף או לשנות את מרכיביה בהתאם לדרכים שהם מעלים להפצת סיפור השינוי שלהם.
2. מותחים קו בין הצדדים בהתאם.

בית ספר

עיתון מקומי

פייסבוק

בתי ספר אחרים

סרט

כתבה

הרצאה

הפעלה

תיעוד

רושמים את כל הבעיות שעלו על הלוח ומצלמים.

מגישים מועמדות לתחרות "יוצרים שינוי"

תכנית פעולה:

1. אוספים את כל החומרים.
2. מכינים סרטון בן 3 דקות המספר את סיפור השינוי (משתמשים בתיעוד שאספתם לאורך התהליך: צילומים / סרטים / תצהירים של בעלי עניין).
3. ממלאים את טופס ההגשה לתחרות באתר "[יוצרים שינוי](#)".
4. משתתפים בכנס השיתוף הארצי של "יוצרים שינוי".

בהצלחה!